

Список використаних джерел

1. Перцева Т. О., Огоренко В. В., Кожина Г. М. та ін. Актуальні проблеми сімейного насильства: монографія. Дніпро, 2021. 199 с.
2. Ботнаренко І. Психологічні особливості дитини, постраждалої від домашнього насильства. *Толерантність у системі цінностей сучасної особистості*: матер. Всеукр. наук. конф., приур. до Міжнар. дня толерантності (м. Маріуполь, 12 листопада 2021 р.). Маріуполь : ДонДУВС, 2021. С. 359-362.
3. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання. Наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору. Львів : Вид-во Старого Лева, 2021. 424 с.
4. Мітченко К. В. Психологічний аспект взаємодії поліцейського з дітьми-жертвами домашнього насилля. *Толерантність у системі цінностей сучасної особистості*: матер. Всеукр. наук. конф., приур. до Міжнар. дня толерантності (м. Маріуполь, 12 листопада 2021 р.). Маріуполь : ДонДУВС, 2021. С. 425-428.
5. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-19. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.
6. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 р. *Відомості Верховної Ради*. 2001. № 30. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>.

Ірина НІКІТИНА

старший викладач

кафедри мовної підготовки

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

БЕЗПЕКА ДИТИНИ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інтеграція технологій у життя молоді викликала занепокоєння з приводу їхньої цифрової безпеки. У сучасному цифровому світі діти з раннього віку активно користуються інтернетом та гаджетами. Інтернет широко поширений серед дітей. Наприклад, майже всі підлітки США (96 %) кажуть, що користуються ним щодня. Більшість батьків з маленькими дітьми (89 % з дітьми віком від 5 до 11 років, 81 % з дітьми віком від 3 до 4 років та 57 % з дітьми віком від 2 років і молодше) повідомляє, що їх діти дивляться відео на YouTube [1].

Разом із можливостями виникають і ризики – кібербулінг (цькування в мережі), залежність від гаджетів та соціальних мереж, спілкування з незнайомцями, витік персональних даних, онлайн-шахрайство, контакт із небезпечним контентом (насильство, порнографія, пропаганда тощо).

Цифрова безпека дитини – це сукупність знань, навичок і поведінкових практик, які захищають особистість дитини в цифровому середовищі, зокрема в Інтернеті, соціальних мережах, мобільних додатках.

У підготовці дітей до роботи в Інтернеті велика роль відводиться батькам та вчителям. Важливо розуміти, що формування навичок цифрової

безпеки – це не разова акція, а системна робота. Чим раніше дитина дізнається про можливі небезпеки і навчиться їм протистояти, тим впевненіше і безпечніше вона почуватиметься в цифровому світі. Батьки мають встановити чіткі межі та очікування щодо дій підлітка в Інтернеті. Вони також повинні регулярно перевіряти юних користувачів та намагатися зрозуміти, до яких сайтів, ігор та контактів вони звертаються в Інтернеті.

Є ряд правил, які можуть допомогти відносно безпечно перебувати в інтернет-просторі, яким треба навчити дитину, які враховувати під час ігор, навчання та дослідження в Інтернеті [2].

1) Будьте обережні з паролями. Створюйте надійні паролі, які не можна знайти у словнику (і які включають цифри та спеціальні символи).

2) Перевірте налаштування. Увімкніть усі параметри конфіденційності та переконайтеся, що вони налаштовані на мінімізацію збору даних.

3) Батькам необхідно перевірити рекомендований віковий рейтинг перед додаванням нового контенту на гаджет дитини.

4) Юні користувачі повинні негайно зупинитися та попередити дорослого, якщо вони зіткнулися з чимось незвичайним чи неприємним в Інтернеті. Дітей треба привчити зупинятися та отримувати схвалення дорослого щоразу, коли їх просять купити, чи завантажити контент в Інтернеті.

5) Діти повинні бути обережними з вікнами, що спливають, уникати спеціальних пропозицій, які часто намагаються зібрати особисту інформацію.

6) Важливе завдання для батьків – навчити усвідомлювати різницю між реальними друзями та друзями, які знаходяться лише в мережі, розповісти, що робити, якщо друг, який знаходиться лише в мережі, просить надати унікальні особисті дані, такі як повне ім'я людини, фотографію, адресу чи паролі.

7) Залишайтеся непоміченими. Закривайте веб-камери, коли вони не використовуються. Наклеювання шматка стрічки на камеру пристрою – це дешевий і простий спосіб запобігти несанкціонованому перегляду.

Дорослі повинні бути цифровими наставниками, навчати правил безпечного використання мережі, контролювати та обговорювати онлайн-активність, використовувати батьківський контроль та фільтри контенту, бути прикладом відповідального цифрового споживання. Цифрова безпека – це не лише технічні навички, а й культура поведінки в мережі. Завдання дорослих – навчити дітей бути відповідальними та обережними в цифровому середовищі.

Сучасна школа має не лише давати академічні знання, а й формувати в учнів цифрову грамотність – здатність відповідально, безпечно та критично використовувати Інтернет та технології, розвивати в учнів критичне мислення та медіаграмотність. Уроки інформатики, громадянської освіти, класний годинник можуть стати майданчиком для обговорення таких тем, як захист особистих даних, правила спілкування в Інтернеті, розпізнавання

фейків, шахрайських сайтів, підозрілих повідомлень та кіберзагроз.

Велика роль і приклад педагогів. Вчителі, які демонструють відповідальне ставлення до цифрових ресурсів, формують в дітей правильні моделі поведінки. Крім того, школа може організовувати тренінги, семінари, зустрічі з експертами з кібербезпеки, залучати батьків до освітнього процесу, щоб забезпечити єдину лінію виховання вдома та у школі.

Таким чином, школа відіграє фундаментальну роль у вихованні цифрово безпечного покоління. Це відповідальність, яка потребує сучасних підходів, співпраці з батьками та постійного оновлення знань педагогів.

Деякі захисники дитячої безпеки стверджують, що Інтернет, і особливо соціальні мережі, несуть відповідальність за широкий спектр потенційної шкоди для молодих користувачів, включаючи, крім іншого, знущання, залежність, сексуальну експлуатацію та погані фізичні та психічні наслідки для здоров'я, такі як депресія, розлади сприйняття тіла, самоушкодження та відсутність. З іншого боку Інтернет та соціальні мережі можуть і вже покращили життя молодих людей, пов'язавши їх із розвагами, освітою та суспільством [3]. Забезпечити молодим людям найкращий можливий досвід в Інтернеті, балансує між безпекою та корисністю, – складно з огляду на те, що у кожної дитини та підлітка різні потреби та унікальні обставини. Універсальне регулювання, наприклад, обов'язкові вимоги до перевірки віку, не вирішить усі ці проблеми.

Список використаних джерел

1. Annie, E. Casey Foundation. Internet Safety for Kids. URL : <https://www.aecf.org/blog/internet-safety-for-kids>.
2. Protecting and Prioritizing Children's Rights and Safety in Digital Environments. *UNICEF*. URL : <https://www.unicef.org/innovation/stories/protecting-childrens-rights-in-digital-environments>.
3. Jonson, A. How to Address Children's Online Safety in the United States. URL : <https://itif.org/publications/2024/06/03/how-to-address-childrens-online-safety-in-united-states/>